

Mötesanteckningar samråd nationella minoriteter

Mötesdatum: 26 maj 2023

Tid: Kl. 10.00-15:00

Plats: Regionens Hus Göteborg, Bergslagsgatan 2, lokal Lejonet

Deltagande organisationer:

Club2000

Samarbetsorgan i Borås

Sameföreningen Göteborg

Trajosko Drom

Förhindrade organisationer:

Göteborgs sverigefinska unga

Judiska föreningen i Borås

Judiska församlingen i Göteborg

Kulturgruppen för Resandefolket

Sverigefinska riksförbundet Västra Götalands distrikt

Övriga deltagare:

Helen Andersson, ledamot beredningen för mänskliga rättigheter

Soraya Zarza Lundberg, ledamot beredningen för mänskliga rättigheter

Susanne Sillberg Ligander, ledamot styrelsen för kulturutveckling

Rikard Eduards, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen

Emma Broberg, regionutvecklare, hållbarhetsavdelningen

Vania Timback, regionutvecklare, förvaltningen för kulturutveckling

Ann Hansson, utvecklare, Länsstyrelsen i Västra Götaland

Förhindrade övriga deltagare:

Erik Mägi, ledamot beredningen för mänskliga rättigheter

Conny Brännberg, ledamot kulturnämnden

Marjan Garmroudi, ledamot kulturnämnden

Ed Kahrs, vice ordförande styrelsen för kulturutveckling

Kompletterande information finns i de presentationsbilder som bifogas mötesanteckningarna.

1. Välkomna!

Mötets ordförande Soraya Zarza Lundberg förklarade mötet öppnat och hälsade alla deltagare välkomna.

2. Namnrunda

Runda med namn och organisation för samtliga deltagare.

3. Presentationsrunda – organisationens verksamhet och deltagande i samråd

- Club2000: Organisationen har fokus på sverigefinska barn och unga, arrangerar idrott och kultur för barn/unga och barnfamiljer. Club2000 är del av Sverigefinska Riksförbundet.
- Samarbetsorgan i Borås: Borås är förvaltningsområde för finska och organisationen behöver hela tiden vara på tårna för att värna rättigheterna. Organisationen ser mycket brister hos VGR som de vill vara med och påtala och diskutera hur arbetet kan göras bättre.
- Trajosko Drom: Organisationen är en romsk kvinnoförening. Möter främst kvinnor och barn men även romska män kommer till dem eftersom det inte finns någon lika stark organisering för män. Ger bland annat stöd i kontakter med myndigheter. På gång just nu är modevisning med romska dräkter.
- Sameföreningen Göteborg: Organisationen bildades först med ett syfte om att kunna samlas och umgås. De senaste 15-20 åren har organisationen också haft fokus på att informera storsamhället att samer finns och finns utanför det samiska kärnområdet. Mycket arbete kring att höja kunskapen om samer.
- Ordförande Soraya Zarza Lundberg beklagade att flera representanter hade förhinder, bland annat på grund av sjukdom och att dagen är en judisk helgdag, och betonade vikten att göra det möjligt för så många som möjligt att delta på samrådets möten.
- Soraya informerade om kulturnämndens uteblivna deltagande och om brevet som skickats till samrådets organisationer från kulturnämndens ordförande Alex Bergström (se även punkt 10).

Frågor/synpunkter/medskick från deltagande organisationer:

- Vid varje ny mandatperiod känns det som att arbetet behöver börja om. Viktigt att politik och tjänstepersoner sätter sig in i det arbete som samrådet gjort hittills.
- Vi önskar presentationer av samrådets organisationer.
- Hur ser samrådets deltagare på vad kultur är och bevarandet av de nationella minoriteternas kultur?
- Det är viktigt att samrådet lyfter in perspektiv som kan samspela med utsattheten för nationella minoriteter, till exempel ålder, barnrätt och funktionshinder.
- Det är viktigt att det här samrådet har fokus på de nationella minoriteterna, annars finns risk att något av de andra perspektiven tar över.

4. Beredningen för mänskliga rättigheters uppdrag

Genomgång av uppdragsbeskrivning.

5. Så fungerar VGR – VGR:s ansvarsområden

- En större omorganisation har gjorts, såväl på politisk nivå som på tjänstepersonnivå, kopplat till den nuvarande mandatperioden. Tanken är att det ska leda till mindre administration samt effektivare och bättre beslut.
- Ca 1100 politiska uppdrag. Regionfullmäktige är det högsta beslutsmässiga politiska organet. Regionstyrelsen är VGR:s ledande politiska förvaltningsorgan. Regionstyrelsen har utskott och beredningar under sig, bland annat hållbarhetsutskottet och beredningen för mänskliga rättigheter.
- VGRs budget är totalt på cirka 65 miljarder kronor, varav cirka 48 miljarder kronor går till hälso- och sjukvården.

Synpunkt/medskick från deltagande organisationer:

- För att frågorna ska kunna få kraft så krävs att det finns en budget för dem. Om medel inte finns är det tyvärr en signal att frågorna inte är viktiga.

6. Mål för social hållbarhet

Genomgång av mål för social hållbarhet 2030.

Frågor/medskick/synpunkter från deltagande organisationer:

- Måldokumentet nämner tillit och trygghet som centralt område. Hur kan man känna tillit och trygghet om inte ens rätt att använda sitt eget språk i kontakter med myndigheter uppfylls? Äldre sverigefinnar är en grupp som vi tar bort tilliten för inom hälso- och sjukvården. Exempelvis kan sjukhuset ha information på många olika språk, men inte på finska eller andra nationella minoriteters.
- Det är mycket fina ord. Hur behandlar man människor som stått utanför och inte fått sina rättigheter tillgodosedda? Hur ska VGR jobba konkret?
- Väldigt fina visioner och inflytande på låtsas. Man gör ändå som man brukar göra.
- Det finns inga sanktioner om man inte följer minoritetslagstiftningen. Det behövs ett system för detta.

7. Så här fungerar samråden

- Syfte, funktion, möjligheter, former för ersättning.
- Presentationsbilderna återger delar av de beslutade [arbetsformerna](#) för samråd. Därtill att samråden är forum för inflytande på VGR:s verksamhet men inte medbestämmande över den.

8. Spelregler

Mötesformat:

- Fysiska möten är att föredra då de ger möjlighet till mest interaktion, men det är önskvärt att det också finns möjlighet att vara med digitalt vid behov.
- Givande att framöver kombinera samrådsmötena med studiebesök.
- Önskemål lämnas om att samrådets möte i september är längre än den gängse mötestiden om tre timmar. Det här blir ett medskick från dagens möte till beredningen för mänskliga rättigheter via dess presidium.

Kontaktuppgifter:

- De deltagare som närvarande på dagens möte tycker att det vore bra att kontaktuppgifter delas, för att utbyte ska kunna ske mellan mötena. Frågan kommer ställas till de deltagare som inte närvarande på mötet. Hållbarhetsavdelningen tar

fram sammanställning av kontaktuppgifter för samrådets deltagare.

Samtalsklimat:

- Samrådet ska hålla en bra ton och det ska vara högt i tak. Viktigt att vi skapar ett tryggt rum i samrådet, samtidigt som vi vet vart golvet finns.

9. Färdplan för samråd nationella minoriteter 2023-2026

Introduktion om färdplanens syfte, återblick till samråd nationella minoriteters färdplan för 2019-2022, diskussion i helgrupp.

Frågor/medskick/synpunkter från deltagande organisationer:

- För att kunna ta fram en färdplan för samråd nationella minoriteter 2023-2026 behöver vi ta utgångspunkt i tidigare färdplan och dess resultat. En uppföljning av de delar som ingick i tidigare färdplan behöver göras.
- För att landa i en bra färdplan för mandatperioden behöver vi också titta på vad som är önskvärt att vi gör och vad som VGR vi är skyldiga enligt lag att göra.
- Samrådet landar i att en återkoppling görs på nästa samrådsmöte om tidigare färdplan: vad har hänt och vad har inte hänt av de punkter som finns i tidigare färdplan?

10 Frågor och synpunkter från deltagande organisationer

Samarbetsorgan Borås:

- Den sverigefinska gruppen har fått bekosta broschyrer på finska i egen regi på sjukhuset i Borås. Information finns översatt på många olika språk men inte finska trots att Borås är förvaltningsområde. Återkoppling önskas på frågan.
- Återkoppling önskas om statsbidraget om 250 000 kronor där besked fanns om att använda dessa till kurs om digitalisering till äldre personer via Axevalla folkhögskola.
- Statsbidraget ska delas ut i dialog med de nationella minoriteterna. VGR har fattat beslut om fördelning på tjänstepersonnivå. Vart och hur har det beslutet tagits? Det är emot lagen.

Sameföreningen Göteborg (som inför mötet stämt av med Judiska föreningen Borås):

- Mötesdatumen för samrådet måste stämmas av med alla deltagare.
- Varför arvodering till enbart en representant för föreningen?
- Beklagligt att ledamöter från kulturnämnden inte deltar på dagens möte.
- Varför ett ansökningsförfarande om att delta i samrådet och på vilka grunder väljs organisationer ut? Kan det vara föreningar som exempelvis har konstiga politiska åsikter, men vill lyfta något i de nationella minoriteternas namn?

Inskickade frågor från Judiska föreningen i Borås:

- Avstämning av samrådstillfällena med alla Nationella Minoriteterna
- Nyordningen med att endast en representant arvoderas ifrågasätter vi starkt
- Vi kräver svar på vår skrivelse angående fördelning av bidrag per 20 januari 2022.

Återkoppling om mötesdatum:

- Avstämning görs hädanefter på samrådsmötena – förslag på höstens två möten är kl 13-16 den 12 september och kl 13-16 den 14 december. Ett förslag väcktes på detta samrådsmöte om att förlänga höstens första möte med en timme, varför tidpunkten för detta kan komma att ändras.

Återkoppling om arvodering:

- Det finns 12 platser i beredningens samråd och utrymme för ersättning för deltagande till 12 representanter per möte i dess budget. Med 9 organisationer och möjligen fler framöver i samråd nationella minoriteter finns inte utrymme att dela ut ersättningen till två representanter per organisation ifall fler än sex organisationer deltar. Samma regelverk gäller nu som under tidigare mandatperiod även om det kan ha tillämpats så att ersättning gavs till fler än en representant per organisation, dock maximalt 12. Samma regler gäller beredningens samtliga samråd.

Återkoppling om kulturnämndens uteblivna deltagande:

- Det är beklagligt att kulturnämndens representanter inte kunde delta på samrådsmötet. De har mottagit datum för höstens möten och ser fram emot att engagera sig i samrådsarbetet framöver. En skrivelse som betonar vikten av

samrådet för kulturnämnden har också skickats till samrådets organisationer från ordförande Alex Bergström.

Återkoppling om skrivning angående fördelning av bidrag per 20 januari 2022:

- I mötesanteckning från samråd nationella minoriteters möte 2022-05-04 nämns att beloppet som fördelades till nationella minoriteter år 2022 var cirka 1 410 000 kronor till skillnad från de 807 000 kronor som var beloppet för 2021 och som skrivningen baserades på. Någon återkoppling kring fördelningen eller att verksamhetsstöd till nationella minoriteter ingår i verksamhetsstödet för mänskliga rättigheter, har inte hittats i tidigare mötesanteckningar.
- Ekonomiska stöd till det civila samhället hanteras sedan årsskiftet av VGR:s kulturnämnd som ingår i samrådet, vilket gör höstens samrådsmöten till lämpliga forum att diskutera framtida fördelningar och hemvist för verksamhetsstöd för nationella minoriteter.
- Återkoppling på de av organisationernas frågor som inte besvarades på mötet görs på nästkommande samrådsmöte.

11. Utcheckning

Runda med synpunkter om mötet.

- Mötet gav hopp om att det faktiskt går att förändra genom samråden.
- Närvarande politiker och tjänstepersoner uppmanades av deltagande organisationer att inte ta kritik som kan formuleras skarpt, personligt.
- Mötets ordförande sammanfattade med ett stort tack för samtligas bidrag på möte och att återkoppling på de av samrådets frågor i punkt 10 som inte fick ett svar kommer att ges på nästkommande samrådsmöte tillsammans med en uppföljning av färdplanen för 2019-2022 (punkt 9). Önskemålet om ett förlängt möte i september sänds från dagens möte till beredningen för mänskliga rättigheter via dess presidium. Ordföranden förklarade därefter mötet avslutat.

Antecknat av,

Emma Broberg

Samman kallande för samråd nationella minoriteter

[Beredningen för mänskliga rättigheter](#)

Västra Götalandsregionen

Kontaktperson för samråd nationella minoriteter

Rikard Eduards

Epost: rikard.eduards@vgregion.se

Telefonnummer: 072-209 58 01

Tillfällig kontaktperson 1 augusti-30 november 2023

Emma Broberg

Epost: emma.broberg@vgregion.se

Telefonnummer: 076-809 19 54